

Vận dụng phong cách làm việc và phong cách lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào xây dựng đội ngũ cán bộ, lãnh đạo nữ các cấp, các ngành trong giai đoạn hiện nay

Nguyễn Thị Quế Anh

Học viện Chính trị Khu vực I
Số 15, Khuất Duy Tiến, Thanh Xuân, Hà Nội, Việt Nam
Email: nguyenneanh1969@gmail.com

TÓM TẮT: Cán bộ, lãnh đạo nữ các cấp, ngành ở Việt Nam giai đoạn hiện nay học tập, xây dựng phong cách làm việc, lãnh đạo theo phong cách Hồ Chí Minh một cách sáng tạo. Họ rèn luyện phong cách làm việc dân chủ, quần chúng, khoa học, nêu gương. Họ có phong cách lãnh đạo dân chủ, quyết đoán, sâu sát, khéo dùng và trọng dụng người tài, có phong cách khoa học, cách mạng, năng động, sáng tạo. Đồng thời, họ tuân thủ 10 nguyên tắc lãnh đạo trong xã hội hiện đại. Họ có đức, có tài, hội đủ năng lực, đáp ứng đổi mới, hội nhập toàn cầu vì sự phát triển bền vững của các cấp, ngành, của quốc gia dân tộc.

TỪ KHÓA: Vận dụng; sáng tạo; tư tưởng Hồ Chí Minh; phong cách; lãnh đạo nữ.

→ Nhận bài 28/01/2019 → Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa 10/02/2019 → Duyệt đăng 25/02/2019.

1. Đặt vấn đề

Cán bộ, lãnh đạo (LD) nữ các cấp, các ngành hiện nay đang nỗ lực góp sức lực, trí tuệ vào công cuộc đổi mới, phát triển của đất nước trên nhiều phương diện. Họ tự nhận thức, tự giáo dục, tự đào tạo, tự hoàn thiện bản thân để xây dựng phong cách làm việc, LD đáp ứng tốt đòi hỏi của xã hội trong đổi mới, giao lưu, hội nhập, phát triển bền vững đất nước. Họ xác định phong cách làm việc, LD là những cách thức hành xử nhất quán trong công tác, học tập, sinh hoạt nhằm hướng đến các giá trị chân – thiện – mỹ, nâng cao hơn chất lượng sống của con người, của cộng đồng, xã hội. Họ hiểu phong cách được hình thành trên cơ sở tư tưởng, đạo đức, lối sống, tài năng, sở trường, khí chất... Họ lựa chọn phong cách làm việc dân chủ, quần chúng, khoa học, nêu gương... nhất quán trong quá trình hoạt động LD của Chủ tịch Hồ Chí Minh làm bài học quý báu, làm kim chỉ nam soi đường cho mình để sống, học tập, công tác và cống hiến cho quốc gia, dân tộc. Trong khuôn khổ bài viết này, tác giả trình bày nội dung phong cách làm việc, LD của Chủ tịch Hồ Chí Minh và việc vận dụng để xây dựng đội ngũ cán bộ LD nữ các cấp, các ngành ở nước ta trong giai đoạn hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số thuật ngữ cơ bản

Cán bộ là người làm công tác chuyên môn trong cơ quan nhà nước, người làm công tác có chức vụ trong một cơ quan, một tổ chức, được phân biệt với người không có chức vụ.

Lãnh đạo là người đề ra chủ trương, đường lối và tổ chức, động viên thực hiện.

LD nữ là người phụ nữ có vai trò LD, là người đề ra chủ

trương, đường lối và tổ chức, động viên người khác thực hiện, có quan hệ với người được LD trong cơ quan, tổ chức.

Phong cách có hàm nghĩa rộng, thể hiện những cách thức hành xử của một người hay một nhóm người, thể hiện nhất quán trong công tác, học tập, sinh hoạt, tạo nên cái riêng, khác biệt so với những người khác, nhóm khác. Phong cách hình thành trên cơ sở tư tưởng, đạo đức, lối sống, tài năng, sở trường, khí chất.

Phong cách làm việc, phong cách lãnh đạo (PCLĐ) có hàm nghĩa hẹp, cụ thể, là những cách thức hành xử của một người cán bộ, LD, thể hiện nhất quán trong công tác, học tập, sinh hoạt, thực thi công vụ đúng chức năng, nhiệm vụ, đạt hiệu quả công tác tốt, tạo được cái riêng, khác biệt. Đó là sự thể hiện phong cách của người cán bộ, LD ra bên ngoài, tạo thành lề lối làm việc, thói quen ứng xử, nề nếp sinh hoạt nhằm hướng đến các giá trị chân – thiện – mỹ, nâng cao chất lượng sống của con người, của cộng đồng xã hội.

2.2. Vai trò và đặc điểm của cán bộ, lãnh đạo nữ hiện nay

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò của đội ngũ cán bộ. Người coi “cán bộ là cái gốc của mọi công việc” (1). “Cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy” (2) và “Công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém” (3). Người quan tâm đến xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên, cán bộ LD, quản lý của Đảng, Nhà nước, trong đó có cán bộ LD nữ các cấp, ngành.

Học tập, làm theo phong cách Hồ Chí Minh, xây dựng phong cách làm việc, LD cho cán bộ, LD nữ các cấp, ngành giai đoạn hiện nay cần xác định rõ vai trò “cán bộ là cái gốc của mọi công việc” và những đặc điểm trọng yếu của người cán bộ, LD nữ là phẩm chất đạo đức: Cần, kiệm,

liêm, chính, chí công vô tư; là người nữ kiên định về lập trường, ít ham muốn về vật chất, sẵn sàng hi sinh tất cả vì sự nghiệp giải phóng dân tộc và nhân loại. Ngoài ra, cán bộ, LD nữ còn phải có năng lực (có tài) về chuyên môn, về tổ chức. Năng lực của cán bộ, LD nữ được thể hiện ở trình độ chuyên môn nghiệp vụ, khả năng nhận thức đúng các quy luật, sáng tạo trong giải quyết công việc, làm chủ được tri thức khoa học và có khả năng hiểu biết sâu rộng về các lĩnh vực, đặc biệt là lĩnh vực chuyên môn. Cán bộ, LD nữ phải là người biết phân biệt giữa “thiện” và “ác”, “chính” và “tà”, thấm nhuần đạo đức cách mạng, biết tổ chức công việc, xử lí hài hòa các mối quan hệ: Với bản thân, với người khác, với công việc.

2.3. Bối cảnh mới, những yêu cầu đối với cán bộ, lãnh đạo nữ

- Các yếu tố bên ngoài: Toàn cầu hoá, sự phát triển của truyền thông toàn cầu và giao lưu quốc tế về văn hoá đang tác động đến hệ giá trị văn hoá dân tộc cũng như việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hoá dân tộc. Hội nhập quốc tế hiện nay đang được nhận thức là quá trình các quốc gia tiến hành những hoạt động song phương và đa phương nhằm tăng cường sự gắn kết với nhau, dựa trên sự chia sẻ về lợi ích, mục tiêu, giá trị, nguồn lực, quyền lực và tuân thủ các luật chơi chung trong khuôn khổ các định chế hoặc tổ chức quốc tế liên quan đến phát triển văn hoá - kinh tế - chính trị - môi trường xã hội.

Tất cả đã và đang tạo ra môi trường rộng mở, là cơ hội để nhiều quốc gia, dân tộc chuyển đổi nhận thức về văn hoá và phát triển đất nước, có cơ hội để giao lưu, quảng bá, tiếp nhận sáng tạo, hưởng thụ các giá trị văn hoá bên ngoài. Quá trình này cũng đang tạo ra những nguy cơ làm thay đổi các chuẩn mực, giá trị của cộng đồng, dân tộc. Rồi các thế lực thù địch đang tiếp tục đẩy mạnh âm mưu và thủ đoạn “diễn biến hoà bình” nhằm tạo ra những diễn biến phức tạp trên lĩnh vực tư tưởng văn hoá, đạo đức, lối sống trong đời sống văn hoá dân tộc...

- Các yếu tố bên trong: Hiện nay, Việt Nam đang xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân, vì dân dưới sự LD của Đảng. Việt Nam đang chủ động hội nhập kinh tế quốc tế, mở cửa, sẵn sàng là bạn, là đối tác tin cậy của các nước trong cộng đồng quốc tế, phấn đấu vì hòa bình, độc lập và phát triển.

Sự chuyển đổi từ xã hội Việt Nam truyền thống sang hiện đại, những giá trị văn hoá truyền thống dân tộc được hình thành trên cơ sở của hằng số: Nông nghiệp, nông dân và nông thôn. Hiện nay, quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá và phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đang có những tác động mạnh mẽ làm thay đổi về cơ bản kinh tế - xã hội. Không chỉ vậy, các thế lực thù địch trong và ngoài nước đang ra sức hoạt động chống phá Đảng, Nhà nước trên nhiều lĩnh vực, đặc biệt là lĩnh vực văn hoá, tư tưởng; thực hiện các thủ đoạn thâm độc “Diễn biến hoà bình”... Tất cả bối cảnh đó đang tạo ra những yêu cầu mới đối với người cán bộ, LD nữ, đòi hỏi họ nỗ lực nhiều hơn trong hoàn thiện phong cách làm việc, PCLĐ.

Phong cách làm việc, PCLĐ của người cán bộ, LD nữ các cấp, các ngành trong giai đoạn hiện nay được thể hiện khi toàn Đảng, toàn dân và các ngành đang tích cực triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương số 04-NQ/TW về “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; trong nội bộ” gắn với thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW, ngày 15 tháng 5 năm 2016 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” đòi hỏi phải tạo được dấu ấn riêng, gắn với tư tưởng, đạo đức, lối sống, mục đích sống; đồng thời phải vừa dân tộc vừa hiện đại, vừa khoa học vừa cách mạng, vừa cao cả vừa thiết thực; thể hiện trong mọi lĩnh vực sống và hoạt động, tạo thành một chỉnh thể nhất quán, có giá trị khoa học, đạo đức, thẩm mỹ; là tấm gương sáng cho đồng nghiệp, nhân viên và quần chúng noi theo.

2.4. Vận dụng phong cách làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào xây dựng đội ngũ cán bộ, lao động nữ các cấp, các ngành

2.4.1. Phong cách dân chủ, quần chúng

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, phong cách, cách làm việc dân chủ là phong cách hàng đầu mà người cán bộ cần phải có. Người chỉ rõ: “Nguyên tắc tập trung dân chủ là nguyên tắc tổ chức cơ bản của các cơ quan nhà nước trong chế độ ta” (4) và “Chế độ ta là chế độ dân chủ, tư tưởng phải được tự do” (5). Vì thế, người LD nữ các cấp, các ngành phải tạo ra được không khí dân chủ trong nội bộ bằng cách lắng nghe và khơi gợi cho cán bộ, đảng viên, quần chúng, cấp dưới nói quan điểm, ý kiến của mình. Được như vậy thì cấp dưới và quần chúng mới hăng hái đề ra sáng kiến. Đây là cách cán bộ nữ “học hỏi sáng kiến của quần chúng để LD quần chúng” (6). Phong cách dân chủ của người cán bộ, LD nữ các cấp, các ngành không chỉ khơi nguồn sáng tạo, phát huy tinh thần cống hiến của cấp dưới và quần chúng nhân dân mà còn làm cho tổ chức cơ quan, đoàn thể thêm gắn bó.

Người cán bộ, LD nữ các cấp, các ngành có phong cách dân chủ là người thực hành tốt nguyên tắc “tập thể LD, cá nhân phụ trách” (7), đó cũng là cách để phát huy trí tuệ, kinh nghiệm của nhiều người. Họ phải thành thực lắng nghe ý kiến phê bình của cấp dưới và nghiêm túc sửa mình với tinh thần cầu thị. Làm như vậy thì chắc chắn người cán bộ, LD nữ các cấp, các ngành sẽ được quần chúng yêu mến, cấp dưới nể trọng, đặc biệt những cấp dưới tài giỏi sẽ sẵn sàng đóng góp sáng kiến, ý kiến hỗ trợ trong làm việc thực hiện mục tiêu chung.

Phong cách dân chủ theo tư tưởng Hồ Chí Minh là dân chủ có định hướng, có LD, dân chủ phải đi đến sự tập trung, không phải dân chủ quá trớn, dân chủ vô tổ chức. Một trong những nguyên tắc cơ bản trong tổ chức và sinh hoạt Đảng là “tập trung dân chủ” (8.) Nói về sức mạnh của dân chủ, Hồ Chí Minh từng nói: “Thực hành dân chủ là cái chìa khóa vạn năng có thể giải quyết mọi khó khăn” (9). Nếu người cán bộ, LD nữ các cấp, các ngành không có tác phong dân chủ hoặc “Miệng thì nói dân chủ, nhưng làm việc thì họ theo lối “quan” chủ” (10). Là họ tự tước đi của mình vũ khí

hữu hiệu nhất để hoàn thành nhiệm vụ. Khi đó, dù có “đầy túi quần thông cáo, đầy túi áo chỉ thị” (11) hay đầy túi nghị quyết mà công việc vẫn không chạy.

Phong cách quần chúng không có nghĩa là “theo đuôi quần chúng”(12), vì theo Hồ Chí Minh, “Trong dân chúng, có nhiều tầng lớp khác nhau, trình độ khác nhau, ý kiến khác nhau” (13). Người LĐ nữ các cấp, ngành có bản lĩnh vững vàng để vừa nâng cao trình độ giác ngộ, dân trí của quần chúng vừa tạo ra sự chuyển biến tích cực trong nhận thức của một bộ phận quần chúng “chậm tiến”, vừa thực hiện tốt vai trò LĐ của mình.

Phong cách quần chúng Hồ Chí Minh là biết cách tổ chức phong trào phù hợp với trình độ, năng lực thực tế của quần chúng, không chủ quan, duy ý chí, áp đặt thực tiễn theo ý mình. Bởi “nếu cứ làm theo ý muốn, theo tư tưởng, theo chủ quan của mình, rồi đem cột vào cho quần chúng, thì khác nào “khoét chân cho vừa giày”, ... Ai cũng đóng giày theo chân. Không ai đóng chân theo giày” (14). Người khẳng định cách làm việc, tổ chức, nói chuyện, tuyên truyền, khẩu hiệu, viết báo, ... đều phải “dựa vào lực lượng quần chúng” (15).

Phong cách quần chúng của người cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành thể hiện rõ trong các thói quen sinh hoạt hàng ngày: Giản dị, hòa đồng, không “đặc quyền, đặc lợi”. Người cảnh tỉnh những suy nghĩ lệch lạc trong cán bộ, rằng “phải ăn mặc bảnh mới giữ được oai tín, giữ được thể diện” (16). Cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành thâm nhuần tác phong quần chúng sẽ được quần chúng, cấp dưới yêu thương, tin cậy, ủng hộ và công việc sẽ sớm thành công.

2.4.2. Phong cách khoa học

Phong cách làm việc khoa học đòi hỏi người cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành khi xem xét, quyết định mọi việc đều phải điều tra, nghiên cứu, phân tích toàn diện, tôn trọng quy trình ra quyết định, tranh thủ ý kiến của tập thể LĐ và quần chúng một cách quang minh, chính đại. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Gặp mỗi vấn đề, ta phải đặt câu hỏi: Vì sao có vấn đề này? Xử trí như thế này, kết quả sẽ ra sao? Phải suy tính kỹ lưỡng. Chớ hấp tấp, chớ làm bừa, chớ làm liều. Chớ gặp sao làm vậy” (17). Việc gì cũng phải điều tra rõ ràng, cẩn thận rồi mới quyết định và thực hiện đến nơi, đến chốn. Đối với những vấn đề mới, phức tạp, có ảnh hưởng lớn tới tổ chức đảng, cơ quan và quần chúng, công dân, cần phải làm thử, làm điểm trước khi quyết định. Tuyệt đối không ra quyết định khi chưa có thông tin đầy đủ, chưa có phương án tính toán hiệu quả. Tránh chủ quan duy ý chí, che giấu khuyết điểm chạy theo thành tích.

Làm việc phải có mục đích, kế hoạch rõ ràng, thiết thực. Muốn có kế hoạch khoa học thì người cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành phải “Việc chính, việc gấp thì làm trước. Không nên luộm thuộm, không có kế hoạch, gặp việc nào, làm việc ấy” (18), tránh vạch ra chương trình công tác quá rộng mà kém thiết thực, tránh căn bệnh “đánh trống bỏ dùi” (19), gây lãng phí tiền của, nhân lực, thời gian của quần chúng nhân dân.

Phong cách làm việc khoa học là phải biết quý trọng thời gian, giờ nào việc nấy, giải quyết công việc tốt nhất trong thời gian ngắn nhất. Thời giờ cũng cần tiết kiệm như của cải, của cải hết còn có thể làm thêm, kiếm ra, thời gian đã qua rồi không bao giờ kéo lại được... Hồ Chí Minh giải thích: “Đích nghĩa là nhằm vào đó mà bắn. Nhiều đích quá thì loạn mắt, không bắn trúng đích nào” (20).

Phong cách làm việc khoa học yêu cầu cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành giải quyết công việc trên cơ sở dữ liệu khách quan, dựa trên nền tảng thực tế để lựa chọn ra phương án khả thi nhất và phương án ấy phải đặt trong tổng thể chiến lược lâu dài. Không được rơi vào “Bệnh cận thị - không trông xa thấy rộng. Những vấn đề to tát thì không nghĩ đến mà chỉ chăm chú những việc tỉ mỉ” (21). Không được vì cái lợi nhỏ trước mắt mà làm tổn hại đến lợi ích to lớn, lâu dài. Tầm nhìn - đó chính là phẩm chất của người cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành có tư duy khoa học và có cách làm việc khoa học.

Theo Hồ Chí Minh, phong cách làm việc khoa học đòi hỏi người cán bộ, LĐ phải có cách đánh giá đúng người, đúng việc, sắp xếp công việc cho hợp lý; lại phải biết cách kiểm tra, giám sát công việc và cấp dưới một cách hiệu quả, qua đó thấy được việc thi hành đường lối, nghị quyết của Đảng như thế nào và cần điều chỉnh cái gì... Người nói: “Tình hình khách quan thay đổi hàng giờ hàng phút, một chủ trương của ta hôm nay đúng, hôm sau đã không hợp thời, nếu ta không tinh táo kiểm điểm những tư tưởng hành vi của ta để bỏ đi những cái quá thời, sai hỏng, nhất định ta sẽ không theo kịp tình thế” (22) và “Có kiểm tra mới huy động được tinh thần tích cực và lực lượng to tát của nhân dân, mới biết rõ năng lực và khuyết điểm của cán bộ, mới sửa chữa và giúp đỡ kịp thời”(23). Cán bộ LĐ nữ các cấp, ngành làm việc khoa học, chặt chẽ thì cấp dưới không thể “qua mặt”. Và sau mỗi công việc phải biết rút ra kinh nghiệm, Hồ Chí Minh viết: “Công việc gì bất kỳ thành công hoặc thất bại, chúng ta cần phải nghiên cứu đến cội rễ, phân tích thật rõ ràng rồi kết luận. Kết luận đó sẽ là cái chìa khóa phát triển công việc và để giúp cho cán bộ tiến tới” (24).

2.4.3. Phong cách nêu gương

Theo Hồ Chí Minh, mỗi cán bộ, đảng viên đều phải làm gương trong mọi công việc, từ nhỏ đến lớn, về mọi mặt; Phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, nói phải đi đôi với làm, “gắng làm gương trong anh em, và khi đi công tác, gắng làm gương cho dân” (25).

Người nhắc nhở cán bộ, đảng viên: “Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước” (26). Tự mình phải chính trước mới giúp người khác chính. Mình không chính, mà muốn người khác chính là vô lý.

Cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành cần nêu gương trên ba mối quan hệ với mình, với người, với việc. Đối với mình, không tự cao tự đại, tự mãn, kiêu ngạo, luôn học tập cầu

tiến bộ, luôn tự kiểm điểm để phát triển điều hay, sửa đổi điều dở; phải tự phê bình mình như rửa mặt hằng ngày. Đối với mọi người, luôn giữ thái độ chân thành, khiêm tốn, đoàn kết, thật thà, không dối trá, lừa lọc, cần khoan dung, độ lượng. Đối với việc, dù trong hoàn cảnh nào cũng phải giữ nguyên tắc “đĩ công vi thượng”, đặt việc công lên trên, lên trước việc tư.

Nêu gương cần phải nói đi đôi với làm. Nói đi đôi với làm không chỉ là một chuẩn mực trong đạo đức truyền thống mà còn là chuẩn mực đạo đức công vụ tối thiểu. Cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành cần có sự thống nhất chặt chẽ giữa nói và làm, giữa đạo đức và nêu gương đạo đức, cần nhất quán trong công việc và đời sống riêng, trong đạo đức LĐ và đạo đức đời thường.

Việc nói đi đôi với làm mang lại cho quần chúng lòng tin và sự tôn trọng đối với người cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành. Điều này giúp họ dễ dàng thực thi quyền LĐ của mình. Hồ Chí Minh cũng phê phán những cán bộ “Chỉ biết nói là nói, nói giờ này qua giờ khác, ngày này qua ngày khác. Nhưng một việc gì thiết thực cũng không làm được” (27). Muốn rèn luyện được phong cách nói đi đôi với làm, cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành phải thường xuyên tự kiểm điểm, soi xét chính mình, khuyến khích cấp dưới và quần chúng nhận xét, phê bình, góp ý, nhắc nhở cho mình về những điều mình đã hứa. Cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành cũng phải biết tránh căn bệnh hình thức, bệnh “hữu danh, vô thực”.

Trong cơ quan, tổ chức, cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành phải là tấm gương cho cấp dưới. Trong cuộc sống hằng ngày, cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành phải có trách nhiệm tự tu dưỡng tốt để trở thành người có đời tư trong sáng, làm tấm gương giúp nhân dân noi theo.

Để giáo dục bằng nêu gương đạt kết quả cao, cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành cần ghi nhớ chủ trương của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Lấy gương người tốt, việc tốt để hàng ngày giáo dục lẫn nhau là một trong những cách tốt nhất để xây dựng Đảng, xây dựng các tổ chức cách mạng, xây dựng con người mới, cuộc sống mới” (28). Người khẳng định: “Người tốt, việc tốt nhiều lắm. Ở đâu cũng có, ngành, giới nào, địa phương nào, lứa tuổi nào cũng có” (29). Tháng 6 năm 1968, Người chỉ đạo xuất bản sách “Người tốt, việc tốt” để mọi người học tập, làm theo, lan tỏa cái tốt, cái đẹp trong xã hội.

2.5. Vận dụng phong cách lãnh đạo Hồ Chí Minh vào xây dựng đội ngũ cán bộ, lãnh đạo nữ các cấp, các ngành

2.5.1. Phong cách dân chủ nhưng quyết đoán

Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ, LĐ phải “gom góp mọi ý kiến rời rạc, lẻ tẻ của quần chúng, rồi phân tích nó, nghiên cứu nó, sắp đặt nó thành những ý kiến có hệ thống. Rồi đem nó tuyên truyền, giải thích cho quần chúng, làm thành ý kiến của quần chúng, và làm cho quần chúng giữ vững và thực hành ý kiến đó. Đồng thời, nhân lúc quần chúng thực hành, ta xem xét lại, coi ý kiến đó đúng hay không, rồi lại tập trung ý kiến của quần chúng, phát triển những ưu điểm, sửa chữa những khuyết điểm, tuyên truyền, giải thích, làm cho quần chúng giữ vững và thực hành. Cứ như thế mãi thì lần sau chắc đúng mực hơn, hoạt bát hơn,

đầy đủ hơn lần trước. Đó là cách LĐ cực kì tốt” (30).

Trong công tác, cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành, cần phải thực hành cách liên kết sự LĐ với quần chúng và liên kết các chính sách chung với sự chỉ đạo riêng, vận dụng quan điểm, đường lối chung phù hợp với từng hoàn cảnh cụ thể. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, như vậy mới là biết LĐ, quản lí.

PCLĐ dân chủ là phải dựa vào quần chúng. Cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành không được quan liêu, hách dịch, coi thường quần chúng nhân dân; Phải biết đời sống thực của nhân dân như thế nào, khả năng thực của nhân dân ra sao? Họ đang nghĩ và đang mong muốn những gì? Mỗi lời nói, việc làm của người cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành phải phù hợp với quần chúng, phản ánh đúng khát vọng của quần chúng, biết những băn khoăn trăn trở của nhân dân, của cấp dưới để kịp thời uốn nắn và tháo gỡ.

Chủ tịch Hồ Chí Minh phê bình cách LĐ của một số cán bộ không dân chủ, dẫn đến tình trạng người có ý kiến không dám nói, người muốn phê bình không dám phê bình, làm cho cấp trên cấp dưới cách biệt nhau, quần chúng với Đảng xa rời nhau, không còn sáng kiến, không còn hăng hái trong làm việc.

Nếu cán bộ không nói năng, không có ý kiến, không phê bình, thậm chí tâng bốc mình, thế là một hiện tượng rất xấu. Vì không phải họ không có gì nói, nhưng vì họ không dám nói, họ sợ. Như vậy, sẽ mất hết dân chủ trong Đảng dẫn đến sự phức tạp trong nội bộ của Đảng, cán bộ trở nên những cái máy, trong lòng uất ức, không dám nói, do uất ức mà hóa ra oán ghét, chán nản” (31).

Người cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành phải có phong cách làm việc thực sự dân chủ chứ không phải giả tạo, hình thức để che lấp ý đồ xấu của cá nhân. Bởi vì mọi sự giả tạo đều làm suy yếu, thậm chí phá vỡ tập thể, mọi thói hình thức chủ nghĩa sớm muộn sẽ làm xói mòn, thậm chí triệt tiêu dân chủ. Họ có trọng trách trong một tập thể, vừa thực hành dân chủ, lắng nghe ý kiến của tập thể, vừa quyết đoán, nhận thức đầy đủ trách nhiệm và dám ra quyết định, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Đây cũng chính là việc thực hiện nghiêm nguyên tắc “tập thể LĐ, cá nhân phụ trách” (32).

Chủ tịch Hồ Chí Minh lưu ý các cán bộ LĐ, quản lí rằng: “Những việc bình thường, một người có thể giải quyết đúng, thì người phụ trách cứ cẩn thận giải quyết đi. Những việc quan trọng mới cần tập thể quyết định” (33).

Theo Hồ Chí Minh, trách nhiệm của người đứng đầu phải được đề cao, đôi khi mang tính quyết định đến hiệu quả công việc. Phong cách làm việc của cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành đúng đắn là phải kết hợp thống nhất giữa cách làm việc dân chủ, tập thể với tính quyết đoán, dám chịu trách nhiệm cá nhân trước tập thể, kịp thời đưa ra những quyết định đúng. Trong những thời điểm quyết định, cán bộ, LĐ nữ phải dám nghĩ, dám làm, dám quyết... điều đó liên quan trực tiếp đến việc tận dụng được thời cơ.

2.5.2. Phong cách lãnh đạo sâu sát

Người cán bộ, LĐ nữ các cấp, các ngành LĐ sâu sát sẽ

nâng cao được tính khách quan, minh bạch, tăng cường được công tác kiểm tra, giám sát. Từ đó kiểm soát tốt hơn việc thực thi quyền lực, kiểm tra, giám sát chặt chẽ các hoạt động chuyên môn, nghiệp vụ của ngành, của đơn vị.

Theo Hồ Chí Minh, nghị quyết đã được ban hành phải tổ chức tốt việc thực hiện đề nghị quyết đi vào cuộc sống. Điều đó gắn liền với công việc kiểm tra, giám sát. Muốn tốt, “phải đi tận nơi, xem tận chỗ” (34). Người cho rằng sở dĩ sự thật còn bị bưng bít vì sự kiểm tra, giám sát của các ngành, các cấp, không nghiêm túc, chưa chặt chẽ.

2.5.3. Khéo dùng người, trọng dụng người tài

Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định, việc dùng người phải hợp lí, đúng năng lực, sở trường của họ, đúng người, đúng việc, chứ “dùng thợ mộc làm nghề thợ rèn” (35) và phải cho họ hiểu rõ mọi mặt các công việc họ phải phụ trách, hay “cách LĐ của ta còn kém, thói quan liêu còn nồng cho nên có những người như thế cũng bị chìm xuống, không được cất nhắc. Muốn tránh khỏi sự hao phí nhân tài, chúng ta cần phải sửa chữa cách LĐ” (36). Dùng người mà không đúng, công việc sẽ không chạy, không được việc, làm thui chột nhân tài, có hại cho Đảng và thể hiện sự yếu kém trong công tác cán bộ của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu người LĐ, quản lí phải biết trọng dụng nhân tài, nếu không sẽ làm “thui chột” nhân tài. Việc trọng dụng nhân tài theo quan điểm của Người là phải làm thường xuyên, liên tục như “người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài, trọng cán bộ, trọng mỗi một người có ích cho công việc chung của chúng ta”. (37) Trọng dụng nhân tài là phải biết tùy tài mà dùng người: “Tài to ta dùng làm việc to, tài nhỏ ta cất làm việc nhỏ, ai có năng lực về việc gì, ta đặt ngay vào việc ấy. Biết dùng người như vậy, ta sẽ không lo gì thiếu cán bộ” (38). Ngay sau khi nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà được thành lập, trong lúc còn bộn bề khó khăn, thù trong, giặc ngoài, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã quan tâm tìm người tài để xây dựng đất nước và Người chính là tấm gương sáng cho việc tìm nhân tài và trọng dụng nhân tài. Ngày 14 tháng 11 năm 1945, trên báo Cứu quốc, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: “Kiến thiết cần có nhân tài. Nhân tài nước ta dù chưa có nhiều lắm nhưng nếu chúng ta khéo lựa chọn, khéo phân phối, khéo dùng thì nhân tài càng ngày càng phát triển càng thêm nhiều”. Người chủ trương phải “tìm người tài đức” (39).

2.5.4. Phong cách cách mạng, khoa học, năng động, sáng tạo

Một yêu cầu quan trọng trong phong cách của người cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành là phải có sự thống nhất giữa tính đảng, tính nguyên tắc cao với tính năng động, sáng tạo, sự nhạy cảm với cái mới. “Trung với Đảng”, “Trung với nước, hiếu với dân” (40) là phẩm chất chính trị cơ bản, thể hiện trong mọi hoạt động của người LĐ nữ các cấp, ngành.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, điều chủ chốt trong phong cách làm việc của cán bộ LĐ là phải: “Ra sức làm việc cho Đảng, giữ vững kỉ luật của Đảng, thực hiện tốt đường lối, chính sách của Đảng. Đặt lợi ích của Đảng và

của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích riêng của cá nhân mình. Hết lòng hết sức phục vụ nhân dân. Vì Đảng, vì dân mà đấu tranh quên mình, gương mẫu trong mọi việc” (41).

Cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành cần có sự tìm tòi sáng tạo, đề xuất những ý kiến hay, phương án tối ưu để thực thi nhiệm vụ. Họ vừa “hồng”, vừa “chuyên”, có đạo đức cách mạng, có tinh thần anh dũng, gương mẫu, chịu đựng gian khổ, hi sinh và có năng lực thực hiện tốt nhiệm vụ được giao.

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhắc nhở cán bộ chung, nhất là với cán bộ LĐ: “Học hỏi là một việc phải tiếp tục suốt đời. Suốt đời phải gắn liền lí luận với công tác thực tế. Không ai có thể tự cho mình đã biết đủ rồi, biết hết rồi. Thế giới ngày ngày đổi mới, nhân dân ta ngày càng tiến bộ, cho nên chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến bộ kịp nhân dân” (42).

Một trong những yêu cầu về phong cách làm việc của cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành là phải nắm chắc lí luận, nhưng không “lí luận suông”, mà phải có năng lực vận dụng lí luận vào thực tiễn. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Học tập chủ nghĩa Mác - Lênin là học tập cái tinh thần xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân mình; là học tập những chân lí phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào hoàn cảnh thực tiễn ở nước ta” (43).

Trong mọi công tác, tùy theo hoàn cảnh cụ thể, cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành có thể sử dụng nhiều hình thức, biện pháp để hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của mình. Cùng với kiên định về nguyên tắc, về những vấn đề chiến lược, sách lược cách mạng, thì các hình thức, phương pháp, biện pháp, cách thức tiến hành phải mềm dẻo, linh hoạt, phù hợp với thực tế để có thể đạt kết quả cao nhất. Điều đó thuộc về bản lĩnh của người LĐ, thực hiện “dĩ bất biến ứng vạn biến” (44), thể hiện sự linh hoạt trong hoạt động LĐ của mỗi cá nhân.

Theo Hồ Chí Minh, tính bất biến, mục tiêu trong tất cả các giai đoạn cách mạng là độc lập, thống nhất cho Tổ quốc, tự do, hạnh phúc cho nhân dân. Trong Di chúc, Người nói lên mong muốn cuối cùng, cũng là mục tiêu chung của cuộc cách mạng là “xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh” (45). Con đường đi đến mục tiêu đó là con đường đấu tranh lâu dài, đầy khó khăn, gian khổ. Người đứng đầu, người LĐ cần sáng suốt, tinh táo, nhạy bén để xác định sách lược, hình thức, biện pháp thực hiện trong những hoàn cảnh, điều kiện lịch sử cụ thể, trong mỗi bước đi, mỗi bước tiến lên của cách mạng.

Trong giai đoạn hội nhập hiện nay, cán bộ, LĐ nữ các cấp, ngành còn cần có sự quỵên rũ, mềm mỏng, tuân thủ 10 nguyên tắc LĐ chung của xã hội hiện đại, đó là: 1. LĐ bằng sự chính trực và nói sự thật. 2. Tôn trọng những người khác. 3. Thể hiện sự can đảm. 4. Sẵn sàng chấp nhận mạo hiểm và sự thay đổi. 5. Không quá cầu toàn. 6. Luôn giữ tập trung. 7. Nhạy cảm. 8. Chia sẻ và tìm kiếm thông tin. 9. Tự tin. 10. Nắm lấy xung đột, không né tránh xung đột. Đồng thời, họ cần truyền được động lực, cảm hứng giúp quần chúng, nhân viên phát huy năng lực cá nhân tối đa; cần có những cách

tiếp cận khác nhau để giải quyết vấn đề một cách linh hoạt, mềm dẻo nhằm khuyến khích sự tương tác kết hợp của mọi người trong một môi trường đa dạng

3. Kết luận

Xây dựng phong cách làm việc của người cán bộ, LD nữ các cấp, ngành theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh một cách sáng tạo, phù hợp với thực tiễn xã hội hôm nay

là nhiệm vụ quan trọng của các ngành, các cấp trong đào tạo nguồn nhân lực cán bộ, LD nữ, chất lượng cao. Công việc này giúp đội ngũ cán bộ, LD nữ các cấp, ngành ngày càng trong sạch, vững mạnh, có đức, có tài, hội đủ năng lực chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực sống tích cực... Họ là những cán bộ, LD thích nghi, đáp ứng tốt đòi hỏi của công cuộc đổi mới, giao lưu, hội nhập, phát triển bền vững đất nước.

Tài liệu tham khảo

- [1] (Chú thích từ 1 đến 45). *CD. ROM. Hồ Chí Minh toàn tập* (Xuất bản lần thứ 3) theo quyết định của Ban Bí thư Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam số 299 – QĐ/TW, ngày 06 tháng 4 năm 2010: (1). Tập 5. Trang 10; (2). Tập 5. Trang 68; (3). Tập 5. Trang 313; (4). Tập 12. Trang 379; (5). Tập 10. Trang 378; (6). Tập 8. Trang 149; (7). Tập 5. Trang 490; (8). Tập 12. Trang 379; (9). Tập 1. Trang 20; (10). Tập 7. Trang 11; (11). Tập 5. Trang 637; (12.) Tập 5. Trang 333; (13). Tập 5. Trang 336; (14). Tập 5. Trang 288 ; (15). Tập 7. Trang 362; (16). Tập 5. Trang 241; (17). Tập 5. Trang 279; 18) Tập 5. Trang 332; (19) Tập 7. Trang 248; (20). Tập 5. Trang 463; (21). Tập 5. Trang 297; (22). Tập 4. Trang 28; (23). Tập 5. Trang 636; (24). Tập 5. Trang 283; (25). Tập 4. Trang 171; (26). Tập 6. Trang 16; (27). Tập 5. Trang 327; (28). Tập 15. Trang 672 ; (29). Tập 15. Trang 663; (30). Tập 5. Trang 331; (31). Tập 5. Trang 320; (32). Tập 5. Trang 490; (33). Tập 5. Trang 620; (34). Tập 5. Trang 327; (35). Tập 5. Trang 636; (36). Tập 5. Trang 281; (37). Tập 5. Trang 313; (38). Tập 4. Trang 43; (39). Tập 4. Trang 114; (40). Tập 1. Trang 27; (41). Tập 11. Trang 603; (42). Tập 10. Trang 377; (43). Tập 11. Trang 10; (44). Tập I. Trang 21; (45). Tập 1. Trang 21.
- [2] <https://careerbuilder.vn> - 10 nguyên tắc cần thiết cho lãnh đạo nữ.

APPLYING PRESIDENT HO CHI MINH'S WORKING AND LEADERSHIP STYLE IN BUILDING THE FEMALE LEADERS AND OFFICIALS AT ALL LEVELS IN THE CURRENT PERIOD

Nguyen Thi Que Anh

Academy of Politics Region I
No.15, Khuat Duy Tien, Thanh Xuan, Hanoi, Vietnam
Email: nguyenqueanh1969@gmail.com

ABSTRACT: *Female leaders and officials at all levels and sectors of Vietnam today are learning and building their working styles following Ho Chi Minh's style in a creative way. They are practicing a democratic, public, and scientific working style learning by models. They have a democratic, decisive, close, scientific, revolutionary, dynamic, creative and smart leadership style. At the same time, they follow the ten leadership principles in the modern world. They have morality, talent and competence of adapting to the changes and global integration for the sustainable development of the sectors at all levels as well as the nation.*

KEYWORDS: Applying; creative; Ho Chi Minh's ideology; style; female leaders.